

Avtjerna, 2008-09-30

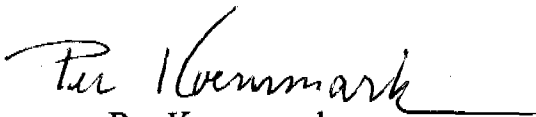
Samferdselsdepartementet
Transportavdelingen
Postboks 8010 dep
0030 OSLO

AVTJERNA	2008-09-30
MKS	MDA
08.333-54	602.0

Langrutebusser – universell utforming

Vedlagt oversendes en kommentar til nye krav for busser i klasse II og III, med to eksempler på vanlige busstyper i ekspress- og langruter (tegninger).

Med vennlig hilsen

Per Kvernmark
Ringeriksvn 470
3538 SOLLIHØGDA
E-post: p-kver@online.no

LANGRUTEBUSSE OG UNIVERSSELL UTFORMING

KOMMENTAR TIL NYE KRAV TIL BUSSE I KLASSE II OG III

1. Universell utforming – buss for alle

Universell utforming skal og bør komme alle (funksjonshemmede, foreldre med småbarn, passasjerer med hund, eldre med mindre raske bein) til gode. Vedlegg 7 er en detaljert beskrivelse av utstyr for rullestol og lite rettset mot allmennheten. Heri kan ligge en fare for at langtransportørene utstyrer et fåtall busser for spesielle avganger etter kravene, mens tyngden av bussparken forblir like lite brukervennlig som i dag (jf punkt 2 og 3).

2. Nye busser før 2009

Høye og trange busser i klasse III med bratt og vanskelig avstigning (jf punkt 3) er blitt normalt på ekspressruter. De forekommer også i grenselandet mellom langruter og kortere ruter, på ordinære avganger og som innsatsmateriell.

Innkjøp av denne busstypen har fortsatt også i 2007 og 2008 og undergravd nitid arbeid for universell utforming og enklere reise for alle. Forserte innkjøp har kanskje vært bevisst politikk for å unngå dyrere busser fra 2009.

Transportsektoren har lenge visst at Vedlegg 7 ville bli obligatorisk også for bussklasse II og III. Fylkeskommunene med ansvar for kollektivtrafikken har i liten (eller ingen?) grad stilt krav til langrutebusser med ruteløyve.

Derfor virker det rimelig, sammen med nye vedtekter, å kreve utskifting av nyere ikke brukervennlige klasse III-busser. Ombygging/modifisering kan også være aktuelt (Timeekspressens standardmateriell?). Kostnadene må ikke føre til redusert rutetilbud.

3. Utgangsdører

Vedlegg 7, & 3.6.3, må forstås som at rullestolheis (løfteplattform) krever 1400 mm høydeåpning, fra bussens innvendige gulv til dørkarmen. Samtidig virker formuleringen "som ikke er en av- eller påstigningsdør" forvirrende og irrelevant for standard langrutebusser med to dører. Omsatt til praktisk virkelighet og norsk bussproduksjon anno 2008 (Vestbuss) bestemmer gulvhøyden pluss konstant tillegg 1400 mm utgangens høyde.

Kravet øker med gulvhøyden, og senket gulv er et alternativ for høye busser. En utgangsdør med vindusrute ca 2,150 m høy (fra innsteg til dørkarm, gulvhøyde ca 1,10 m) dekker i utgangspunktet også den vanlige brukers behov (minst gjennomsnittshøyden for en voksen pluss klaring til dørkarmen, utsyn til holdeplassen).

Vanlige busstyper på lang- og ekspressruter er mer og mindre i konflikt med kravet:

Volvo 9700S, gulvhøyde ca 1,15 m, høyde utgang 1,965 m (Timeekspressen)

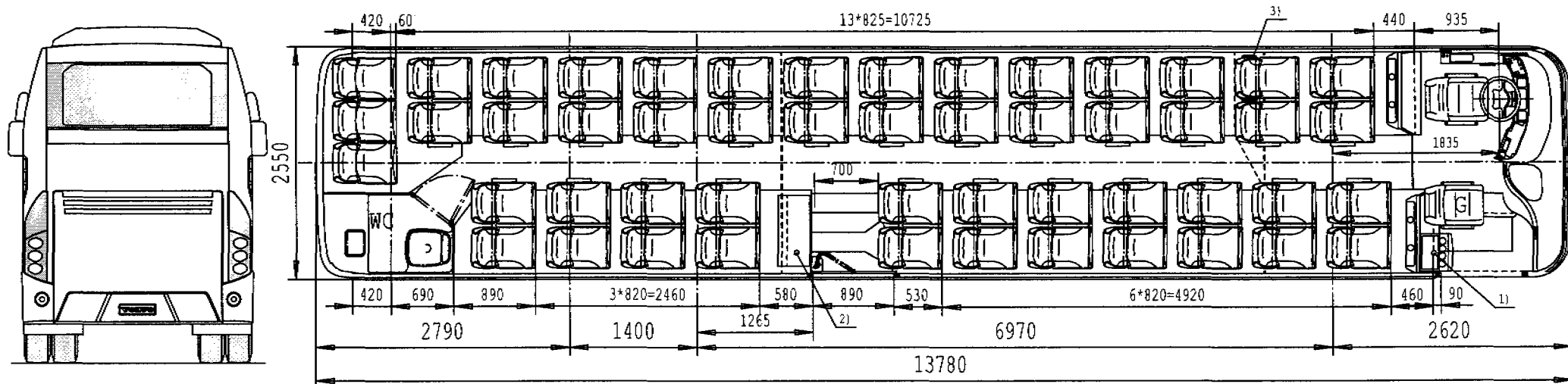
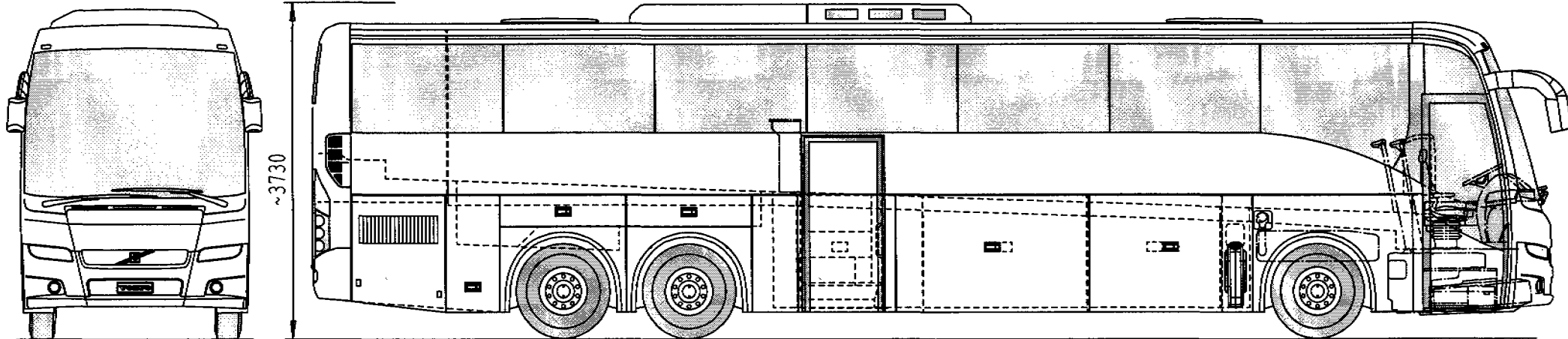
Volvo 9700HD, gulvhøyde ca 1,45 m, høyde utgang 1,745 m (Nor-way bussekspress)

Irizar, utgang under vindusfeltet som for Volvo 9700HD (Nor-way bussekspress)

Spesielt de to siste busstyper utelukker rullestolbrukere, er svært lite brukervennlige for alle uansett alder og helse og diskriminerende mot eldre.

I Vedlegg 7 framgår utgangens nødvendige dimensjoner i beste fall indirekte, ut fra krav til teknisk utstyr. Dimensjoner og utforming angår allmennheten (bl.a. eldre) og burde vært klar og tilgjengelig publikumsinformasjon i minst ett av følgende tre dokumenter:

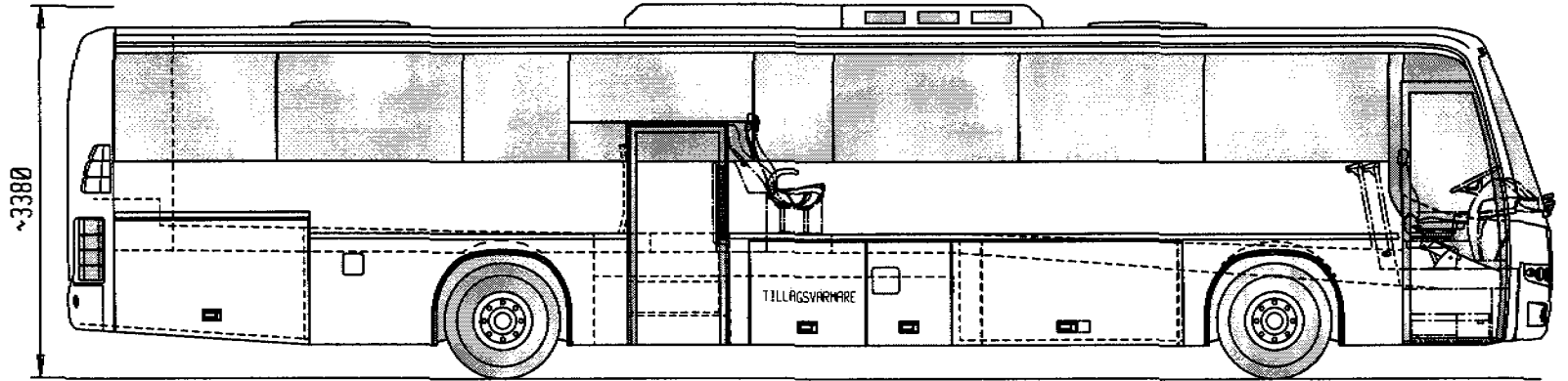
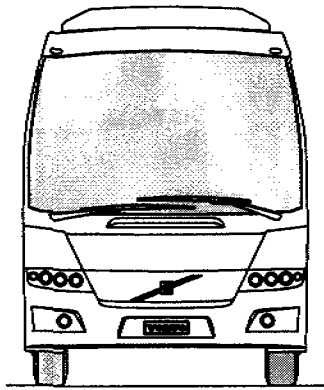
1. EUs generelle busdirektiv (kjøretøyforskriftene, 7.6.3.1) som et kraftig skjerpet krav
2. Vedlegg 7
3. Eventuelt strengere nasjonale krav

Luggage volume $\sim(11.5+3.0)\text{m}^3 \sim 14.5 \text{ m}^3$

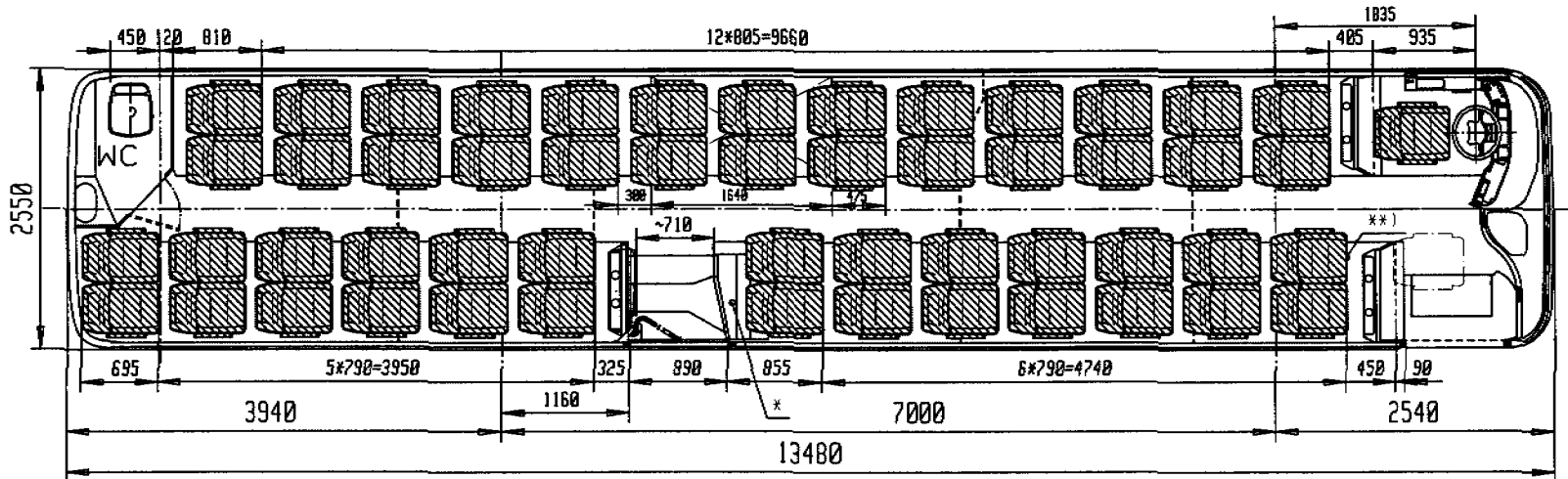
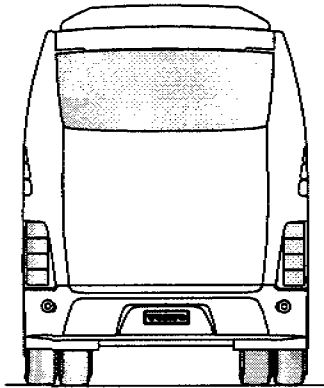
- AIR CONDITION: SUTRAK AC313
- FUEL TANK 300+180+120 dm³
- WATER TOILET
- 1) REFRIGERATOR 54 dm³
- 2) PENTRY DR16961
- 3) AdBlue TANK 60 dm³

VOLVO B12B-6x2/697+140 EURO 4/5		VOLVO Volvo Bus Finland Oy	
9700 HD			
F-steering, IFS		X	
51+guide+WC			
CLASS III		DESIGN HR 14.09.2007	DRAWING NUMBER DB313127

315/80R22.5

315/80R 22.5

- SÄTE: TS-2000-2W-(990)
- LUFT CONDITION:
SUTRAK AC 313
- BRÄNSLETANK 3x150 l
- Kylskåp B0 l
- Lospodester

*) Café Perfect 40
**)SÄTE FÖR RÖRELSEHINDRADE

Volvo B12M / 7000	VOLVO Volvo Bus Finland Oy	
97005 13480 / 2550		
52+(1)+1+	SIDEN X	KORVAR KORVATTU LIITTY
T2261		
F-styrning, IFS	SÄLJN. 2004-11-19 KT	PIIR. N:O AB38945
Klass II	VERSIO: A	

BAGAGEUTRYMME $\sim(4.7+5.2) \text{ m}^3 = \sim 9.9 \text{ m}^3$